

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobce: **Ing. arch.. M. H.**, trvale bytem v P., H., zastoupen Sofií Komrskovou, daňovou poradkyní se sídlem v Praze 1, Senovážné náměstí 23, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem v Brně, Masarykova 427/31, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2013, č. j.: 16638/12/5000-14401-701836,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 20. 6. 2013, č. j: 16638/12/5000-14401-701836, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti dodatečnému platebnímu výměru daně z převodu

nemovitostí vydaného Finančním úřadem pro Středočeský kraj dne 5. 2. 2013 č. j: 326222/13/2104-24400-203367. Citovaným platebním výměrem byla žalobci vyměřena k úhradě daň z převodu nemovitostí ve věci katastrálního úřadu: Z-1601/2012-202 ve výši 0,-Kč, tedy nikoliv ve výši mínus 120 000,-Kč, jak žalobce navrhoval ve svém dodatečném daňovém přiznání.

Žalobce v žalobě popsal dosavadní průběh řízení, kdy uvedl, že byl spolu s dalšími dvěma spoluvlastníky podílovým spoluvlastníkem stavby č. p. se stavební parcelou č. , parcely č. a parcely č. , vše zapsáno na LV č. pro k. ú. P., obec K. Katastrálního úřadu pro S., Katastrální pracoviště B.. Na návrh ostatních spoluvlastníků bylo toto podílové spoluvlastnictví zrušeno rozsudkem Okresního soudu v Berouně ze dne 12. 1. 2011 č. j.: 4 C 10/2008-242. Žalobci byl stanoven vypořádací podíl ve výši 4 000 000,-Kč. Zásadní námitkou žalobce v předmětné věci je jeho přesvědčení o tom, že podle obecně závazných právních předpisů není v tomto případě poplatníkem daně z převodu nemovitostí. Žalobce vytýká žalovanému, že vykládá ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí (dále zákon č. 357/1992 Sb.) v rozporu se zákonem, když žalobce je přesvědčený o tom, že citované ustanovení zahrnuje pouze poplatníka ze smluvního převodu vlastnictví. Pokud tedy došlo ke zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví rozsudkem soudu, je podle názoru žalobce poplatníkem nabyvatel nemovitosti. Rozhodnou právní skutečností pro změnu vlastnického práva bylo v tomto případě rozhodnutí soudu a nikoli dohoda účastníků, což svědčí výroku, že poplatníkem daně z převodu nemovitostí je nabyvatel. V důsledku nesprávného výkladu ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) a písm. b) zákona č. 357/1992 Sb. pak žalobce vytýká žalovanému, že nerespektuje závazné právní předpisy vydané Ministerstvem financí (závazné formuláře pro přiznání k dani a pokyny k jejich vyplnění). Žalobce dále namítal, že napadené rozhodnutí porušuje jeho základní práva, která jsou mu garantovaná Listinou základních práv a svobod. Následně konstatoval nezákonnost postupu žalovaného i správce daně, kteří podle žalobce postupovali v rozporu s již zmiňovaným § 8 odst. 1 zákona 357/1992 Sb., čímž způsobili nezákonnost celého řízení. Žalobce argumentoval rovněž analogií dopadu citované normy s institutem vyvlastnění. Naříkané rozhodnutí je dále podle žalobce nepřezkoumatelné z důvodu nedostatečného odůvodnění a rovněž nicotné, jelikož výzva k podání daňového přiznání, která celé řízení o dani z převodu nemovitosti zahájila, byla vnitřně rozporná a na základě výše uvedeného také neuskutečnitelná, protože za poplatníka daně je označena nesprávná fyzická osoba.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě setrval na tom, že jeho výklad ust. § 8 odst. 1 zákona č. 357/1992 Sb. není ustanovením extenzivním a že tedy posouzení žalobce jako poplatníka daně z převodu nemovitostí podle ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) je v souladu se zákonem. Žalovaný se dále vypořádal se všemi námitkami žalobce a závěrem navrhl, aby Městský soud v Praze žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního zamítl.

Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti:

Správní spis obsahuje rozsudek Okresního soudu v Berouně ze dne 12. 1. 2011, č. j.: 4 C 10/2008-242, kterým bylo zrušeno předmětné podílové spoluvlastnictví, a ostatním spoluvlastníkům byla uložena povinnost zaplatit žalobci vypořádací podíl ve výši 4 000 000,-Kč. V návaznosti na tento rozsudek došla žalobci dne 10. 10. 2012 výzva

k podání daňového přiznání, kterou žalobce uposlechl a 18. 10. 2012 podal daňové přiznání k dani z převodu nemovitosti.

Finanční úřad v Berouně (dále „správce daně“) žalobci následně vyměřil daň platebním výměrem ze dne 30. 10. 2012, č. j.: 153253/12/026960203367, ve výši 120 000,-Kč.

Současně s daňovým přiznáním podal žalobce žádost o posečkání úhrady daně, a to alespoň do doby, než dojde k úhradě hotovosti za převod podílu na předmětných nemovitostech nabyvateli. Respektive do doby než bude uspokojena pohledávka žalobce jiným způsobem. Žalobce ve správním spise dále obsáhle dokládá svou nepříznivou ekonomickou situaci.

Dále byla žalobci dne 31. 10. 2012 správcem daně uložena pokuta za opožděné tvrzení daně ve výši 6 000,-Kč a stanoven úrok z prodlení ve výši 7 814,-Kč. Dne 12. 11. 2012 bylo vydáno rozhodnutí o posečkání, kterým správce daně povolil posečkání úhrady daně z převodu nemovitostí a také jejího příslušenství. Správce daně rozhodl, že posečkaná daňová povinnost bude uhrazena, až dojde k úhradě hotovosti za převod podílu na předmětných nemovitostech nabyvateli, nejdéle však do 31. 10. 2013. Žalobce podal dne 26. 11. 2012 přiznání k dani z převodu nemovitostí, které označil jako opravné a současně s ním zaslal správci daně přípis, ve kterém uvedl, že není poplatníkem daně podle zákona č. 357/1992 Sb. a ani se k úhradě daně dobrovolně nezavázal, pouze se v původním daňovém přiznání chybně označil za převodce. Žalobce v tomto přípise dále uvedl, že ke zrušení a vypořádání spoluvlastnictví nedošlo dohodou ani soudním smírem, z toho vyplývá, že došlo podle ostatních spoluvlastníků k přechodu nikoliv k převodu nemovitosti a proto mají daňovou povinnost podle ustanovení § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 357/1992 Sb. nabyvatelé inkriminovaných nemovitostí. Z toho vyplývá, že žalobce se nepovažoval za převodce nemovitostí a tudíž ani poplatníka daně, na základě čehož žalobce podal odvolání proti platebnímu výroku na úrok z prodlení a proti platebnímu výroku za opožděné tvrzení daně. Žalobce se odvolal také proti rozhodnutí o zastavení řízení - toto rozhodnutí reagovalo na opravné daňové přiznání, které žalobce podal dne 26. 11. 2012, tj. po lhůtě pro podání daňového přiznání. Žalobce požadoval, aby byly zrušeny platební výměry, a vzhledem k tomu, že tyto pohledávky byly žalobcem již uhrazeny, aby byly také vráceny. V odvolání dal žalobce také podnět k řízení o nicotnosti rozhodnutí č. j.: 149949/12/026960203367, pod tímto se skrývá výzva k podání daňového přiznání ze dne 5. 10. 2012 a všech dalších rozhodnutí, které následovaly. Odvolání bylo Finančním ředitelstvím v Praze zamítnuto a napadená rozhodnutí správce daně ze dne 31. 10. 2012, č. j.: 160189/12/026960203367 a č. j.: 160242/12/026960203367, byla potvrzena.

Dále soud shledal, že Finanční úřad pro Středočeský kraj dne 14. 1. 2013 postoupil podnět k řízení o nicotnosti. V případě odvolání žalobce proti rozhodnutí o zastavení řízení došel Finanční úřad pro Středočeský kraj k tomu, že toto řízení nemohlo být zastaveno, nýbrž mělo být rozhodnuto ve věci. Vyplývá to ze skutečnosti, že daňové přiznání ze dne 26. 11. 2012, které bylo nesprávně žalobcem označeno jako opravné, bylo ve skutečnosti přiznáním dodatečným. Na základě těchto skutečností Finanční úřad pro Středočeský kraj vrátil odvolání zpět správci daně k autoremeduře, a poučil ho, že v rozhodnutí, v němž vyhoví odvolání, se musí vypořádat také s námitkou nicotnosti výzvy k podání daňového přiznání, neboť je uvedena jako odvolací námitka.

Následně dne 31. 1. 2013 správce daně rozhodl o odvolání žalobce a to tak, že zrušil jím napadené rozhodnutí o zastavení řízení. Správce daně v tomto rozhodnutí uvedl, že vzhledem k dodatečnému daňovému přiznání ze dne 26. 11. 2012 bude vedeno doměřovací řízení. K namítané nicotnosti pouze poznamenal, že tento podnět bude předložen Odvolacímu finančnímu ředitelství v Brně.

Dne 5. 2. 2013 byl správcem daně vydán onen napadaný dodatečný platební výměr, který doměřil žalobci daň z převodu nemovitostí ve výši 0,- Kč, když žalobce požadoval, aby správce daně došel k sumě minus 120 000,- Kč. Výše daně z převodu nemovitostí, která byla pravomocně vyměřená na základě přiznání k dani z převodu nemovitostí podaného dne 18. 10. 2012 ve výši 120 000,-Kč se nijak nezměnila. Žalobce proti dodatečnému platebnímu výměru podal odvolání, které správce daně postoupil Finančnímu úřadu pro Středočeský kraj k dalšímu řízení. Dne 25. 6. 2013 bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí, které odvolání žalobce zamítlo a rozhodnutí správce daně ze dne 5. 2. 2013, č. j.: 326222/13/2104-24400-203367 potvrdilo.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Žalobce v žalobě mimo jiné namítal nicotnost napadeného rozhodnutí, kterou soud posuzoval především, neboť případná nicotnost napadeného rozhodnutí by činila bezpodstatnými všechny ostatní žalobní námitky.

Podle žalobce byl nicotným již úkon, jímž bylo příslušné daňové řízení zahájeno, tedy výzva k podání daňového přiznání č. j. : 149949/ 12/026960203367 vydaná dne 5. 10. 2012 Finančním úřadem v Berouně. Následně pak byla nicotná i všechna rozhodnutí navazující, včetně rozhodnutí nyní napadeného žalobou. Výzva k podání daňového přiznání je podle žalobce nicotná, protože je vnitřně rozporná a fakticky neuskutečnitelná, když žalobci ukládá vyplnit daňové přiznání z pozice poplatníka, ačkoli žalobce poplatníkem podle svého názoru není. Protože se proti výzvě nelze samostatně odvolat, byl žalobce nucen (byť chybně) daňové přiznání vyplnit a podat a proti její nicotnosti se bránit až v rámci navazujícího řízení, což také činí. Pro úplnost žalobce uvádí, že podnět na osvědčení nicotnosti výzvy k podání daňového přiznání Čj.: 149949/ 12/026960203367 podal již dne 22. 12. 2012, ale tomuto podnětu nebylo vyhověno, jak vyplývá z vyrozumění žalovaného ze dne 19. 3. 2013, č.j.: 8982/13/5000-14505-711218.

Tuto námitku soud neshledal důvodnou.

Záležitost nicotnosti rozhodnutí v daňovém řízení je upravena v ust. § 105 daňového řádu, podle něhož *nicotné je rozhodnutí, pokud*

- a) správce daně nebyl k jeho vydání vůbec věcně příslušný,*
- b) trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, nebo*
- c) je vydáno na základě jiného nicotného rozhodnutí vydaného správcem daně.*

Žádný z těchto předpokladů nebyl přitom splněn, protože správce daně nepochybně je věcně příslušný vydat výzvy k podání daňového přiznání. Vnitřní

rozpornost výzvy soud rovněž neshledal, protože ta by nastala například tehdy, pokud by správce daně požadoval po žalobci jednání, které by mu současně zakazoval. Nejednalo se ani o právní, resp. faktickou neuskutečnitelnost výzvy, protože podání daňového přiznání není právem zakázáno (např. pro rozpor s trestním zákoníkem), resp. není jednáním fakticky nemožným (např. pro rozpor s přírodními zákony). Předmětná výzva pak nebyla vydána na základě jiného nicotného rozhodnutí správce daně.

Soud rovněž neshledal nicotnost ani z dalších důvodů, konstruovaných judikaturou, resp. doktrínou, tedy ani pro nedostatek právního podkladu, nedostatek pravomoci, absolutní omyl v osobě adresáta či pro neexistenci skutkového základu způsobující nezobsažnost.

Dále žalobce namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí z důvodu nedostatečného odůvodnění a nevypořádání se se všemi odvolacími námitkami, především v bodech, kdy se žalovaný vypořádává s žalobcem namítaným rozporem s čl. 4 odst. 4 a čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Žalovaný pouze uvádí, že postup správce daně nebyl v rozporu s čl. 4 odst. 4 Listiny, ale své tvrzení již neopírá o žádné důkazy ani argumentaci. Žalovaný rovněž uvedl, že odlišné nastavení daňových povinností je zcela ospravedlnitelné, ale neuvádí, čím. K rozdílu mezi převodem a přechodem nemovitostí a jejich právním důsledkům na schopnost a spravedlnost požadavku po žalobci požadovat zaplacení daně se žalovaný nevyjadřuje a celkově bez dalšího cituje ustanovení právních předpisů bez toho, aby rozvedl jejich výklad svou právní argumentací podporující jeho závěry. Tím žalovaný rozhodnul v rozporu s § 109 a násl. daňového řádu, zejména ustanovení § 114 odst. 2 a ust. § 102 odst. 2 daňového řádu.

Ani tuto námitku neshledal soud důvodnou. Skutečností je, že odvolací orgán na námitky žalobce, vztahující se k čl. 4 odst. 4 a čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, uplatněné v doplnění odvolání ze dne 14. 4. 2013, nevypořádal příliš obsáhle. Omezil se v podstatě jen na konstatování toho, že postup správce daně byl v souladu se zákonem, což soud pokládá za dostačující. Zde je třeba zdůraznit, že primárně není úkolem odvolacího orgánu posuzovat soulad platné právní úpravy s ústavním pořádkem, ale zhodnotit právě jen soulad postup správce daně se zákonem. Existenci odlišného nastavení daňových povinností a její ospravedlnitelnost žalovaný vypořádal odkazem na existenci případů, kdy stát daňovou povinnost přesouvá na nabyvatele tehdy, když by převodce nebyl schopen daň uhradit, jelikož výtěžek z převodu nemovitosti připadne jiné osobě. S otázkou rozdílu mezi převodem a přechodem vlastnictví nemovitosti se podle názoru soudu odvolací orgán vypořádal dostatečně v rámci svého výkladu ust. § 8 odst. 1 zákona č. 357/1992 Sb. (viz str. 4 a 5 napadeného rozhodnutí).

Dále soud neakceptoval ani námitku, spočívající v analogii projednávaného případu s vyvlastněním, které je v ust. § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 357/1992 Sb. výslovně uvedeno. Podle žalobce se sem dá analogicky zařadit i přechod práva na základě rozhodnutí soudu o rozdělení a vypořádání spoluvlastnictví, které svým

způsobem obdobou vyvlastnění je. U vypořádání podílového spoluvlastnictví soudem stejně jako u vyvlastnění dochází k pozbytí vlastnického práva, které není založeno projevem vůle původního vlastníka a na které zákon klade specifické požadavky. Na analogii obou právních institutů upozornil i Ústavní soud ve svém nálezu sp.zn. III. ÚS 102/94 ze dne 15. 12. 1994: „*Tato zákonem stanovená možnost rozdělení podílového spoluvlastnictví ve svých důsledcích znamená pro spoluvlastníka, jehož spoluvlastnický podíl je přikázán ostatním spoluvlastníkům, nucené odejmutí vlastnického práva, jež musí splňovat ústavní podmínky, stanovené čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Mezi tyto podmínky patří i povinnost poskytnutí náhrady.*“ Žalovaný sice v napadeném rozhodnutí uvádí, že v případě nesplnění povinnosti zaplatit soudem určený vypořádací podíl stanovený v rozsudku o rozdělení a vypořádání spoluvlastnictví ze strany bývalých spoluvlastníků je rozhodnutí soudu exekučním titulem, to ale nic nemění na skutkovém stavu, kdy se žalobce nesprávným výkladem zákonných ustanovení dostal do situace, kdy nemá žádný výtěžek z přechodu nemovitostí, ze kterého by daň uhradil. Pokud by navíc v navazujícím exekučním řízení žalobce nabyl svůj podíl na předmětných nemovitostech zpět, zaplatil by za jeho přechod daň z převodu nemovitostí znovu, tedy dvakrát, a to pouze v důsledku nesprávného rozhodnutí orgánu veřejné moci.

Tuto tvrzenou analogii s institutem vyvlastnění soud neshledal opodstatněnou. Především citovaný náleze Ústavního soudu se týká otázky povinnosti poskytnout náhradu v případě nuceného rozdělení podílového spoluvlastnictví, o čemž však v projednávané věci není sporu, neboť taková náhrada byla žalobci přiřknuta, takže v tomto směru nijak na svém vlastnickém právu omezen nebyl. Nadto lze poukázat na skutečnost, že k vypořádání spoluvlastnictví došlo sice rozhodnutím soudu, ale z rozsudku Okresního soudu v Berouně ze dne 12. 1. 2011, č. j. 4 C 10/2008-242, je zřejmé, že mezi účastníky nebyl spor ani o to, že spoluvlastnictví má být vypořádáno a jakým způsobem, ani o výši vypořádacího podílu pro žalobce. Srovnávat za těchto okolností účinky vypořádání spoluvlastnictví s vyvlastněním shledává soud nepřiměřeným věci. Na tom nic nemění ani to, pokud by žalobce dosud fakticky neobdržel vypořádací podíl, neboť podstatným tu soud shledává právě to, že mu byl pravomocně přisouzen a že jej lze exekuvovat.

Následně se pak soud zabýval hlavní žalobní námitkou, tedy nesprávným výkladem zákona č. 357/1992 provedeným finančními orgány.

Podle § 8 odst. 1 zákona č. 357/1992 Sb. o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí je poplatníkem daně z převodu nemovitostí

a) převodce (prodávající); nabyvatel je v tomto případě ručitelem,

b) nabyvatel, jde-li o nabytí nemovitosti při výkonu rozhodnutí nebo exekuci podle zvláštního právního předpisu, vyvlastnění, vydržení, v insolvenčním řízení po rozhodnutí o úpadku nebo ve veřejné dražbě anebo o nabytí nemovitosti na základě smlouvy o zajišťovacím převodu práva, v souvislosti s postoupením pohledávky, při zrušení právnické osoby bez likvidace nebo při rozdělení likvidačního zůstatku při zrušení právnické osoby s likvidací,

c) převodce i nabyvatel, jde-li o výměnu nemovitostí; převodce i nabyvatel jsou v tomto případě povinni platit daň společně a nerozdílně.

Předmětem sporu je posouzení právní otázky, zda je žalobce poplatníkem daně z převodu nemovitostí, když mu za jeho spoluvlastnický podíl byla přiznána úhrada ve výši 4 000 000,- Kč, či zda by poplatníky měli být nabyvatelé nemovitostí, tedy ostatní podíloví spoluvlastníci.

Žalobce spatřuje pochybení žalovaného v tom, že žalovaný nesprávně vykládá ust. § 8 odst. 1 písm. a) i b) zákona č. 357/1992 Sb. Žalobce na rozdíl od žalovaného dovozuje, že v případech, kdy dochází k přechodu, tedy ke změně vlastnického práva jinak než na základě smlouvy, je poplatníkem daně z převodu nemovitostí nabyvatel a že v § 8 odst. 1 písm. b) zákona jsou uvedeny pouze nejčastější případy, tedy že se nejedná o taxativní výčet.

Tento názor soud neakceptuje a žalobce sám je konec konců ani blíže neodůvodnil. Výčet situací v ust. § 8 odst. 1 písm. b) č. 357/1992 Sb. není označen jako demonstrativní, což by zákonodárce učinil použitím slov „například, zejména, zpravidla, apod. Takovou dikci však předmětná norma neobsahuje.

K tvrzení žalobce, že v § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 357/1992 Sb. jsou uvedeny pouze nejčastější případy, soud konstatuje, že toto ustanovení obsahuje taxativní výčet případů, kdy není poplatníkem daně z převodu převodce, ale nabyvatel. Jde o ty případy, kdy stát daňovou povinnost přesouvá na nabyvatele z toho důvodu, že má zájem na vybrání majetkové daně a právě v těchto vyjmenovaných případech by převodce nebyl schopen daň uhradit, protože výtěžek převodu vlastnictví případně jiné osobě než původnímu vlastníku nemovitostí. Soud má za prokázané, že tento taxativní výčet nelze rozšířit a nijak jej nelze použít na situaci žalobce, který má obdržet finanční náhradu ve výši 4 000 000,- Kč, ze které bude schopný daň uhradit. Do doby, než dojde k uhrazení vypořádacího podílu, má žalobce k dispozici institut posečkání úhrady daně. Ze znění ustanovení § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 357/1992 Sb. je zcela patrné, že zákon neuvažuje o další situaci, na kterou by se toto ustanovení vztahovalo. Soud se ztotožnil s názorem žalovaného, který podle zdejšího soudu správně dovodil, že ustanovení § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 357/1992 Sb. se na žalobce nevztahuje.

Ke zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví tedy došlo rozhodnutím soudu a poplatníkem daně z převodu nemovitostí podle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 357/1992 Sb. je ustupující podílový spoluvlastník, tj. osoba, která obdržela dohodnutou náhradu za převod části spoluvlastnického podílu, který přešel do vlastnictví ostatních spoluvlastníků, tedy žalobce, kterému byl soudem stanoven vypořádací podíl ve výši 4 000 000,- Kč. Soud má za prokázané, že v případě, kdy bylo zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví dílem rozsudku soudu, je poplatníkem daně z převodu nemovitostí vždy převodce, v tomto případě žalobce. Z rozsudku, který podílové spoluvlastnictví zrušil, je patrné, že žalobce s návrhem na zrušení podílového spoluvlastnictví souhlasil, což implikuje, že v tomto případě nešlo o nedobrovolný nebo dokonce nucený přechod nemovitosti, nýbrž o převod. Jediné s čím žalobce nesouhlasil, byl způsob vyplacení vypořádacího podílu. Žalobce trval na tom, že ostatní spoluvlastníci vyplatí podíl do úschovy jeho právního zástupce.

Soud k tomuto ještě poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j.: 7 Afs 59/2012-28, kterým NSS judikoval, že *„Situace, kdy je poplatníkem nabyvatel jsou stanoveny taxativně, tj. vyčerpávajícím způsobem, takže jejich okruh nelze rozšiřovat. Pokud v konkrétním případě nenastala žádná ze situací vyjmenovaných v ustanovení § 8 odst. 1 písm. b) zákona o trojdani, tak je naprosto irelevantní, jakým způsobem došlo ke zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví, protože tato skutečnost nemá při aplikaci ustanovení § 8 odst. 1 zákona o trojdani žádnou relevanci.“*

Soud nepřisvědčil ani námitce týkající se nesprávného výkladu ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 357/1992 Sb. Žalobce se domnívá, že v předmětné věci měl být poplatníkem daně nabyvatel, protože zapsání nových vlastníků do katastru nemovitostí provedené na základě konstitutivního rozsudku o zrušení a vypořádání spoluvlastnictví je *„výkonem rozhodnutí“* a tudíž v inkriminované věci bude podle žalobce nutné aplikovat ustanovení § 8 odst. 1 písm. b) zákona č. 357/1992 Sb. S tímto výkladem sousloví *„výkonem rozhodnutí“* se soud neztotožnil, máje za to, že výkonem rozhodnutí se rozumí vynucení splnění povinnosti uložené vykonatelným rozhodnutím i proti vůli osoby, které byla povinnost uložena. Zde lze odkázat na platnou právní úpravu, například v ust. § 177 a násl. daňového řádu, nebo v ust. § 251 občanského soudního řádu, anebo pro srovnání analogicky v ust. § 103 a násl. správního řádu. Vždy jde o případy, kdy soud nebo jiný orgán státní moci nařizuje a provádí výkon rozhodnutí, jímž bylo rozhodnuto o právu. Rozsudek soudu ve věci zrušení podílového spoluvlastnictví nelze považovat za *„výkon rozhodnutí“*.

Žalobce dále poukázal na rozpor Pokynů k vyplnění Přiznání k dani z převodu nemovitostí vydaných Ministerstvem financí s obsahem ustanovení § 8 odst. 1 odst. b) zákona č. 357/1992 Sb., který spatřuje v tom, že v Pokynech je pod bodem 2. uvedeno, že *„Přiznání k dani z převodu nemovitostí podávají fyzické a právnické osoby, které úplatně převádějí vlastnictví k nemovitostem, vyměňují nemovitosti nebo na ně přechází vlastnictví k nemovitostem při výkonu rozhodnutí, zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví soudem či na základě jiného rozhodnutí...“*

Soud však rozpor mezi zákonným ustanovením a citovanými Pokyny k vyplnění Přiznání k dani neshledává. Skutečností je, že v Pokynech pro vyplnění nejsou rozlišeny povinnosti poplatníků s ohledem na to, zda došlo k převodu na základě soudem schváleného smíru či k přechodu vlastnictví na základě rozsudku soudu o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví, nijak rozlišeny a v důsledku toho může dojít k nejasnostem. Rozhodující však je to, jakým způsobem problematiku upravuje zákon, který je na rozdíl od Pokynů k vyplnění přiznání obecně závazným právním předpisem.

Žalobce dále namítal, že mu byla napadeným rozhodnutím porušena jeho základní práva založená Listinou základních práv a svobod, konkrétně v čl. 4 odst. 4, podle kterého při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu, přičemž taková omezení nesmí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena. Dále se žalobce domnívá, že došlo k porušení čl. 11 odst. 1, tedy k porušení jeho základního práva vlastnit majetek, tento zásah podle žalobce vyplývá také z nálezů Ústavního soudu Pl. ÚS 29/08 ze dne 21. 4. 2009. Žalobce tímto napadá skutečnost, že v jeho případě žádný výnos převodem nemovitosti dosažen nebyl, proto je zdanění takového neexistujícího výnosu v rozporu s Ústavním soudem judikovaným principem daně z převodu nemovitosti.

K námitce žalobce, týkající skutečnosti, že mu vypořádací podíl stále nebyl vyplacen, Městský soud konstatuje, že tato skutečnost není pro rozhodnutí ve věci nikterak podstatná. Soud v tomto případě posuzuje otázku toho, zda je žalobce poplatníkem daně z převodu nemovitosti nebo nikoliv. Žalobce si musí svůj vypořádací podíl zajistit sám, a to za pomoci exekučního titulu, kterým jest rozhodnutí o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví, kde ve výroku č. II soud uložil spoluvlastníkům, aby žalobci uhradili vypořádací podíl, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku. Následkem odvolání proti tomuto rozsudku, se doba splatnosti zvýšila, a to na konečných 60 dní od právní moci rozsudku. Tuto námitku soud tedy neakceptoval, s tím, že skutečnost, že vypořádací podíl doposud nebyl uhrazen, není pro projednávanou věc absolutně směrodatná. Pro úplnost dodal, že je žalobce vlastníkem pohledávky vůči novým vlastníkům nemovitosti, přičemž rozsudek, kterým bylo podílové spoluvlastnictví k předmětným nemovitostem zrušeno, je exekučním titulem. Soud má tedy za prokázané, že napadeným rozhodnutím nebylo žalobci zasaženo do jeho základních práv stanovených Listinou základních práv a svobod a dále, že zdanění výnosu převodu nemovitosti je v naprostém souladu s Ústavním soudem judikovaným principem daně z převodu nemovitosti.

Městský soud neakceptoval ani námitku žalobce směřující proti extenzivnímu výkladu žalovaného, který v napadeném rozhodnutí uvádí, že výraz „převodce“ v § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 357/1992 Sb. má širší význam než „prodávající“. Tímto tvrzením porušil žalovaný podle názoru žalobce základní práva žalobce zaručená čl. 2 odst. 2, čl. 4 odst. 1 a také čl. 11 odst. 1 a 5 Listiny základních práv a svobod.

Z vymezení poplatníka daně z převodu nemovitostí, tak je uveden v ustanovení § 8 odst. 1 písm. a) zákona vyplývá, že daň je vždy v první řadě povinen zaplatit převodce (prodávající) s tím, že nabyvatel je ručitel. Z tohoto vymezení plátce daně sice nevyplývá na základě jaké právní skutečnosti došlo ke změně vlastnictví nemovitosti, ale je zde uvedeno, že došlo k převodu nemovitosti. V ustanovení je tak výslovně uveden jako poplatník daně z převodu nemovitosti převodce, což je skutečně širší pojem než kupující a převodem je změna v osobě vlastníka, který převádí část nebo celý svůj podíl na jiného za úplat. Žalovaný tedy ve svém rozhodnutí správně dovozuje, že pojem převodce zahrnuje toho, jehož vlastnictví přešlo na základě smluvního vztahu, tedy i pokud byla dohoda účastníků v konečném důsledku realizována rozsudkem soudu. Soud považuje za prokázané, že žalovaný (popřípadě také správce daně) jednal naprosto v souladu se zákony, když došel k názoru, že „převodce“ má širší význam než-li „prodávající“. Soud tedy konstatuje, že žalobci do jeho základních práv a svobod zasaženo nebylo.

Městský soud v Praze tedy po projednání podané žaloby na základě výše uvedeného odůvodnění neshledal důvody pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí a nezjistil, že by žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem v důsledku krácení práv žalobce. Proto soud žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 soudního řádu správního v plném rozsahu zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 soudního řádu správního, podle něhož žalobce, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu účelně vynaložených nákladů v řízení a žalovaný správní úřad, jemuž právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení podle výsledku řízení náleželo, žádné prokazatelné

náklady nedoložil a nepožadoval. Z tohoto důvodu Městský soud v Praze vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 28. února 2017

JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu